

MINISTER
MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

De heer Michiel Barnier
Lid van de Europese Commissie

Den Haag, 4 april 2012
12036015

Geachte heer Barnier,

Mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie vraag ik uw aandacht voor het volgende.

In 2010 hebben de toenmalige Nederlandse ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Economische Zaken een studie laten uitvoeren naar de toekomst van de plantenveredeling in het licht van de ontwikkelingen in het octrooirecht en het kwekersrecht.¹

Het rapport gaat in op het belang van plantenveredeling voor maatschappelijke doelen zoals voedselzekerheid, milieu, duurzaamheid en de totstandkoming van een groenere economie.

De technologische ontwikkelingen in de plantenveredeling zijn de afgelopen decennia snel gegaan. Ontwikkelingen in moleculaire biologie hebben sneller dan verwacht hun intrede gedaan in de plantenveredelingssector. Met nieuwe technieken kan de 'klassieke' veredeling efficiënter en effectiever verlopen.

Het octrooirecht is met Richtlijn 98/44/EG betreffende de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen geharmoniseerd. In toenemende mate worden biotechnologische uitvindingen ook toegepast in de plantenveredeling. Dit leidt tot spanningen met betrekking tot het intellectuele eigendomsrecht.

¹ Het rapport is beschikbaar in het Nederlands op <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/06/03/veredelde-zaken.html>
Het rapport is ook beschikbaar in het Engels op
<http://documents.plant.wur.nl/cgn/literature/reports/BreedingBusiness.pdf>

MINISTER
MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Onder het kwekersrecht mogen concurrenten vrijelijk van elkaars rassen gebruik maken voor het kweken, ontwikkelen en ontdekken van nieuwe rassen (de "Breeders Exemption"). Omdat het kwekersrecht zich, door de beperkte beschermingsomvang, niet uitstrekt tot die nieuwe plantenrassen, mogen deze nieuwe plantenrassen ook commercieel worden geëxploiteerd zonder toestemming van de houder(s) van het kwekersrecht op de oorspronkelijke gebruikte plantenrassen.

Daarentegen geldt in het octrooirecht, door de uitgebreidere beschermingsomvang, dat voor het gebruik van octrooirechtelijk beschermd plantenmateriaal een licentie van de octrooihouder nodig is. Dat geldt niet alleen voor het kweken, ontwikkelen en ontdekken van nieuwe plantenrassen, maar ook voor de commerciële exploitatie daarvan zolang de nieuwe plantenrassen de door de octrooirechtelijk beschermde uitvinding verworven veranderde eigenschappen vertonen.

De discussie in de veredelingssector gaat over de vraag of, en zo ja, in hoeverre door octrooirechtelijk beschermde uitvindingen veranderde eigenschappen van planten - en daarmee in de markt aanwezige rassen - wel onder de exclusieve bescherming van het octrooirecht moeten vallen. Duidelijk is dat dit probleem een internationale aanpak verdient. Om deze reden ben ik, gesteund door het Nederlandse parlement, van oordeel dat evaluatie van Richtlijn 98/44/EG betreffende de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen nodig is, waarbij dit vraagstuk aan de orde zal moeten komen.

De recente evaluatie van de Communautaire Kwekersrechtverordening 2100/94 heeft reeds aangegeven dat een groot aantal kwekers in vele Europese landen spanningen tussen het kwekersrecht en het octrooirecht ervaren.

In Nederland heeft het hiervoor genoemde rapport "Veredelde zaken" geleid tot intensieve debatten met het parlement en met stakeholders over de gevoelde spanning tussen het kwekersrecht en het octrooirecht.

Recentelijk heeft het Nederlandse parlement een motie aangenomen (Kamerstukken II 2011/12, 32 627, nr. 5, zie bijlage), die de Nederlandse regering verzoekt in te zetten op de introductie van een beperkte verdelingsvrijstelling in de Rijsoctrooiwet 1995. Een daartoe strekkend wetsvoorstel zal binnenkort bij het Nederlandse parlement worden ingediend. Voorts roept deze motie op deze beperkte vrijstelling ook op te nemen in de Verordening unitair octrooi. Zoals u bekend zal zijn, ligt een amendement met die strekking, hetwelk ik ondersteun, reeds voor in het Europees Parlement.

MINISTER
MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Voor de goede orde laat ik u weten dat een afschrift van deze brief wordt gezonden aan de voorzitters van de Raad voor Concurrentievermogen en het Europees Parlement, alsmede de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-generaal.

drs. M.J.M. Verhagen

Vergaderjaar 2011–2012

32 627

Glastuinbouw

Nr. 5

MOTIE VAN HET LID KOOPMANS C.S.

Voorgesteld 16 februari 2012

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat de regering het probleem erkent dat de balans tussen het kwekersrecht en het octrooirecht dient te worden hersteld en zich uitgesproken heeft voor herstel van deze balans;

overwegende, dat een uitgebreide veredelingsvrijstelling alleen haalbaar is in Europees verband, omdat daartoe de Europese Bio-octrooirichtlijn moet worden herzien;

overwegende, dat ook in Duitsland regering en parlement kritisch kijken naar de huidige disbalans tussen kwekersrecht en het octrooirecht, en dat de Duitse Bondsdag recent per motie heeft gevraagd om inperking van de octrooibeschermtng van plantenrassen- en eigenschappen door aanpassing van de Bio-octrooirichtlijn;

van mening, dat sprake is van een ongewenste disbalans tussen het kwekersrecht en het octrooirecht en dat deze hersteld moet worden;

verzoekt de regering tevens in te zetten op het inbouwen van een beperkte veredelingsvrijstelling zowel in de Rijksoctrooiwet 1995 als in de Verordening unitair octrooi, als opmars naar het inbouwen van een uitgebreide veredelingsvrijstelling in de Europese Bio-octrooirichtlijn;

verzoekt de regering voorts op politiek niveau actief steun te werven onder EU-lidstaten voor een kritische evaluatie van de Bio-octrooirichtlijn en zich actief in te zetten voor een adequate aanpassing van deze richtlijn, zodat de balans tussen het kwekersrecht en het octrooirecht, met oog voor de belangen van alle betrokken partijen, ontstaat;

verzoekt de regering de motie ter kennis te stellen aan de Europese instellingen (Raad, Europese Commissie en Europees Parlement) en hiervan een afschrift aan de Kamer te zenden en op het niveau van

bewindspersonen deze motie te bespreken met Eurocommissaris Barnier en voor de zomer verslag aan de Kamer te doen over de voortgang,

en gaat over tot de orde van de dag.

Koopmans
Snijder-Hazelhoff
Jacobi
Van Gerven
Wiegman-van Meppelen Scheppink
Van Veldhoven
Dijkgraaf